

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 35508-08-20 קירזון נ' "מאיר" חברה למכוניות ומשאיות בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

לפני
כבוד השופט אבי פורג

המבקש:
ירון מנשה קירזון
ע"י ב"כ עוה"ד דוד מזרחי

נגד

המשיבות:
1. "מאיר" חברה למכוניות ומשאיות בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד דרור קדם
2. Volvo Personvagnar Aktiebolag
ע"י ב"כ עוה"ד אורית מלכא

חקיקה שאזכרה:

חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006: סע' 18, 19, 19(א), 19(ב)(1), 25(א)(4)
תקנות תובענות ייצוגיות, תש"ע-2010: סע' 12
חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, תשע"ו-2016: סע' 50, 50(ב)(3)
תקנות בתי המשפט (אגרות), תשס"ז-2007: סע' 7א(א)(3)
תקנות התעבורה, תשכ"א-1961 - לא מרובדות: סע' 306א(ב)
חוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979
חוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981
חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973
חוק המכר, תשכ"ח-1968
פקודת הנזיקין [נוסח חדש]

פסק דין

(אישור הסדר פשרה בתובענה ייצוגית)

לפני בקשה לאישור הסדר פשרה (להלן: "הסדר הפשרה") בין המבקש, קירזון ירון מנשה (להלן: "המבקש") והמשיבה 1, מאיר חברה למכוניות ומשאיות בע"מ (להלן: "המשיבה 1" או "מאיר") והמשיבה 2, Volvo Personvagnar Aktiebolag (להלן: "המשיבה 2" או "וולוו") (המשיבות 1 ו-2 יכוננו להלן: "המשיבות") (להלן: "הבקשה") במסגרת התובענה הייצוגית שהוגשה בתיק שבכותרת (להלן "התובענה") לפי [חוק תובענות ייצוגיות](#), תשס"ו-2006 (להלן: "החוק").

רקע והשתלשלות ההליך

1. התובענה והבקשה לאשרה כייצוגית (להלן: "בקשת האישור") עניינן טענת המבקש לפיה, ברכבים מסוימים מתוצרת וולו קיים פגם בטיחותי סדרתי במנגנון נעילת הדלתות המותקן בהם (מסוג CIA) (להלן: "מנגנון נעילת הדלת"), הגורם לכך שדלתות הרכב אינן נסגרות ו/או ננעלות כראוי ו/או בכלל, והן עלולות להיפתח באופן פתאומי בעת הנסיעה. המבקש טען כי מדובר בתקלה בחלק זהה לחלק הקיים ברכבי וולו המשווקים בארה"ב ואשר ביחס אליהם בוצעה קריאה מסוג "ריקול בטיחותי". עוד טען המבקש, כי על המשיבות לבצע בישראל קריאת תיקון ("ריקול בטיחותי"), שבמסגרתה יוחלף מנגנון נעילת הדלת ברכבי חברי הקבוצה.

2. המשיבה 1 הגישה תשובתה לבקשת האישור וטענה, בין היתר, כי הגורם היחיד המוסמך לקבוע אם קיימת ברכב תקלה סדרתית או בטיחותית הוא היצרן, וכי חובותיה כיבואן נגזרות מהקביעה של היצרן ותלויות בה; כי היבטים אלה מוסדרים במפורש בחוק, אומצו בפסיקת בתי המשפט, נגזרים מן השכל הישר ומקובלים אף בפרקטיקה השגורה במקרים אלה אשר מיושמת חדשות לבקרים; וכי כל עוד היצרן לא מצא כי קיימת ברכב תקלה סדרתית, הודיע על קריאה חוזרת וסיפק למשיבה 1 את רשימת השלדות, קיט החלפים, הכלים והוראות הטיפול אין בידיה אפשרות מעשית ולא סמכות חוקית לבצע קריאה חוזרת; וכי אינה נושאת בעלויות ביצוע הריקול אלא מקבלת על פי החוק שיפוי מלא מהיצרן, ולפיכך אין יסוד לטענה שהמשיבה 1 לא מבצעת ריקול מתוך רצון לחסוך בהוצאות הכרוכות בטיפול בתקלה; לאור כל אלה טענה המשיבה 1 כי יש להורות על דחייתה של בקשת האישור נגדה על הסף ולחלופין לגופה.

3. המשיבה 2 הגישה גם היא תשובתה לבקשת האישור ובמסגרתה דחתה את כל הטענות שהועלו כלפיה בבקשת האישור ובין היתר טענה כי המבקש כלל לא הוכיח שברכבו קיימת תקלה כלשהי במנגנון הדלת והוא אף לא הביא כל אסמכתא המלמדת על כך, ולכן לא קמה לו עילה אישית; כי אין כל תקלה, לא כל שכן תקלה סדרתית או בטיחותית, ברכבים מושא הבקשה לאישור, והמבקש לא הציג כל ראיה המעידה אחרת; כי המסמכים הזרים שצורפו לבקשת האישור אינם מאומתים ואין כל גורם רשמי שערך אותם המצהיר על העובדות הכלולות בהם, ולכן הם מהווים עדות שמועה ואינם קבילים; כי המסמכים הזרים שצורפו לבקשה ממילא אינם רלוונטים, שכן הם נוגעים להליך שהתנהל בארצות הברית כלפי תאגיד אחר, שהתנהל בהתאם לדין האמריקאי, השונה לחלוטין מהדין הישראלי, וכן בקשר עם רכבים אחרים, שלא נכללו ברשימת הרכבים שהופיעה במסמכים שצירף המבקש לבקשת האישור; כי ממילא אין כל ראיה לתקלה סדרתית ברכבי וולו אף במסמכים הזרים שצירף המבקש מתוך ההליך בארצות הברית בנוגע לתאגיד אחר, שכן הפרשנות שניסה המבקש לבסס על מסמכים אלו, אינה נכונה ונעדרת בסיס; כי לא צורפה חוות דעת של מומחה בעל מומחיות רלוונטית לטענה שבלב הבקשה, ובחוות הדעת שצורפה על ידי המבקש, עולים פגמים מהותיים; וכי לא נגרם נזק למי מחברי הקבוצה הנטענת.

4. המבקש הגיש תגובתו לתשובות המשיבות, במסגרתה טען בין היתר, כי תשובת המשיבה 2 נעדרת התייחסות לגופו של עניין לטענות בבקשת האישור או הראיות שהוצגו במסגרתה; וכי למשיבה 1 אחריות לטיפול בתקלה סדרתית בתוצר רכב שהיא מייבאת.

5. ביום 19.12.21 הגיש המבקש "בקשה למתן צו לגילוי מסמכים ולמענה על שאלון" במסגרתה עתר למתן צו שיורה למשיבה 2 לענות על השאלון שנשלח אליה ולהמציא עותק מהמסמכים המבוקשים; ביום 15.2.22 הגישה המשיבה 2 תשובתה לבקשה למתן צו לגילוי מסמכים ומענה על שאלון, במסגרתה דחתה את טענות המבקש וביקשה לדחות את הבקשה למתן צו לגילוי מסמכים ומענה על שאלון.

6. ביום 14.4.22 התקיים דיון בבית המשפט במסגרתו המלצתי למבקש ולמשיבה 2 לקיים הידברות על מנת להגיע להסכמות בקשר לקיום הליכים מקדמיים ובאשר למשיבה 1 ציינתי כי נראה שבנסיבות המחלוקת יש צדק רב בטענת ב"כ המשיבה 1 ויהא נכון להקפיא את ההליכים מול המשיבה 1 בשלב זה, כאשר המבקש נתבקש למסור על כך הודעה בתוך 45 ימים.

7. בהתאם לאמור בבקשה, לאחר שהצדדים שקלו את הסיכונים והסיכויים הכרוכים בניהול ההליך המשפטי, ביום 5.4.23 הגישו הצדדים הסדר פשרה לבית המשפט.

8. ביום 13.4.23 לאחר עיון בהסדר הפשרה האמור, בתצהירים ובמודעה שצורפה, ניתנה החלטתי בדבר פרסום הודעה על הגשת הבקשה לאישור הסדר פשרה והעברת העתקים ממנה לגורמים הנדרשים.

ביום 23.4.23 נעתרתי לבקשת המשיבה 1, בהסכמת יתר הצדדים להורות כי הפרסום ביחס להסדר הפשרה יבוצע באתר המשיבה 2 בלבד ולא באתר המשיבה 1.
ביום 25.4.23 אישרתי את פרסום הנוסח המעודכן של ההודעה לציבור.

9. ביום 3.5.23 הוגש הסכם פשרה מתוקן בהתאם להצעתי בהחלטתי מיום 25.4.23 להאריך את התקופה בה ניתן יהיה לנצל זכאות להחזר כספי משלושה חודשים לשישה חודשים.
ביום 9.5.23 הודיעו הצדדים כי הפרסומים בוצעו כנדרש ומסמכי התובענה וההסדר הועברו לגורמים המפורטים בהחלטה. לא הוגשו הודעות פרישה או התנגדויות להסדר הפשרה האמור, פרט לעמדת היועץ המשפטי לממשלה (להלן: "היועמ"ש") שהוגשה ביום 19.7.23.

10. נוכח עמדת היועמ"ש כאמור ולאחר שהוגשו תשובות לעמדת היועמ"ש מטעם המבקש וכן מטעם המשיבות, הגיש היועמ"ש עמדה נוספת ביום 18.9.23 ולאחריה התקיים דיון ביום 31.12.23 בקשר עם הסדר הפשרה, בו הציגו היועמ"ש והצדדים את טיעוניהם.

עיקרי הסדר הפשרה

11. הגדרת הקבוצה

בהסדר הפשרה הוגדרה הקבוצה כדלקמן:

"כל מי שרכש/שכר/חכר/השתמש/נסע/החזיק בישראל, כלי רכב מתוצרת וולוו, מרכבי ההסדר, בו מותקן מנגנון נעילת דלתות CIA מתוצרת Kiekert AG (להלן: "קיקרט"), מאז תחילת שיווקו ו/או מכירתו של כלי הרכב בישראל ועד למתן פסק הדין בתובענה ייצוגית זו, לרבות כלי רכב אשר יובאו לישראל על ידי המשיבה 1, וע"י יבואנים מקבילים אחרים או שיובאו ביבוא אישי, או רכב שנרכש בשוק יד שנייה בישראל בהתאם לנתונים הנמצאים בידי משרד התחבורה."

12. עיקרי הסדר הפשרה

א. בהתאם להסדר הפשרה המתוקן, התחייבה המשיבה 2 למסור בתוך 30 ימים מהמועד הקובע (המועד הקובע הוגדר בהסדר הפשרה כמועד בו החלטת בית המשפט לאשר את הסכם הפשרה בהתאם לקבוע בסעיפים 18 עד 19 לחוק ותקנה 12 לתקנות תובענות ייצוגיות, התש"ע-2010, הפכה לחלוטה), הודעה למשיבה 1 ביחס לרכבי ההסדר (רכבי ההסדר הוגדרו בהסדר הפשרה כך: "רכבי וולוו מדגמים S60/V60 משנים 2011-2017 אשר וולוו תחיל עליהם את הריקול כהגדרתו מטה (כ-2770 רכבים);" (" בהתאם לסעיף 50 לחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, תשע"ו-2016 (להלן: "חוק רישוי שירותים") (להלן: "הריקול"), במסגרתו תיעשה במרכזי השירות המורשים של המשיבה 1 החלפה ברכבי ההסדר של המוצר המוחלף (המוצר המוחלף הוגדר בהסדר הפשרה כך: "מנגנון נעילת דלת מסוג CIA מתוצרת קיקרט, המצוי בארבע דלתות צד ברכבי ההסדר, כהגדרתם להלן);" (במוצר המחליף (המוצר המחליף הוגדר בהסדר הפשרה כך: "מנגנון נעילת דלת מסוג CIA מתוצרת קיקרט בעיצוב משופר";) שתספק המשיבה 2 למשיבה 1, וזאת ללא דרישת תשלום מבעל הרכב וללא צורך בהוכחת תקלה.

ב. עוד הוסכם בהסדר הפשרה, כי הריקול יתבצע בהתאם להוראות חוק רישוי שירותים ויחולו עליו כל הוראות הדין וההסדרים החלים על תקלת בטיחות סדרתית ברכב מיובא. בכלל זה, המשיבה 2 תספק למשיבה 1 את כל הנדרש ממנה על פי דין לצורך ביצוע הריקול והמשיבה 1 תפעל ליידע את משרד התחבורה ובאמצעותו את הבעלים של רכבי ההסדר אודות הריקול, הכל בהתאם להוראות החלות על ביצוע הריקול על פי דין ולהסדרים המקובלים במקרים אלה. נוכח האמור, כל בעלי רכבי ההסדר יהיו חייבים על פי דין להתייצב במרכזי השירות של המשיבה 1 לביצוע ההחלפה, אחרת, לא יוכלו לחדש את רישיון הרכב או למכור אותו. בכך יובטח ביצוע הריקול ברכבי ההסדר למעט כלי רכב שירדו מהכביש ואינם פעילים עוד.

ג. כן צויין בהסדר הפשרה, כי במסגרת מכתב הזימון לריקול שיופץ על ידי משרד התחבורה לכל אחד מהבעלים של רכבי ההסדר, יהיה כתוב, שתובע מיוצג, שברכב ההסדר שלו הוחלף המוצר המוחלף, עובר לאישור הסכם הפשרה, יהיה זכאי להחזר כספי בגובה עלות ההחלפה כאמור ששילם, וזאת בכפוף לתנאים הבאים (להלן: "ההחזר הכספי"):

ג.1 הצגת קבלה על תשלום בגין החלפה שבוצעה לפני אישור הסכם פשרה באחד ממרכזי השירות המורשים של המשיבה 1.

ג.2 זכאות זו להחזר כספי תהייה בתוקף למשך 6 חודשים מהיום בו המשיבה 1 שלחה הודעה בהתאם לסעיף 50(ב) לחוק רישוי שירותים (להלן: "תקופת ההחזר").

ד. בנוסף הוסכם בהסדר הפשרה, כי ההחזר הכספי יבוצע באמצעות העברה בנקאית אל פרטי חשבון הבנק שמסר התובע המיוצג בתצהיר (נספח ו' להסדר הפשרה), וזאת בתוך 45 ימים מהמועד בו מסר את התצהיר, וככל שמסר אותו בתקופת ההחזר. לצורך קבלת נוסח התצהיר, יוכלו התובעים המיוצגים לפנות אל המשיבה 1, בטלפון: *5789, או בכתובת הדוא"ל: moked@mct.co.il. החזרת התצהיר החתום אל המשיבה 1 תבצע באמצעות כתובת הדוא"ל של המשיבה 1 שפורטה לעיל.

ה. בהסדר הפשרה הוסכם עוד, כי ככל שתידחה דרישה להחזר כספי, תימסר תשובה מנומקת על אודות הדחייה.

ככל שתאושר הדרישה להחזר כספי, יינתן הזיכוי ללקוח על ידי המשיבה 1 ויוגש לחיוב המשיבה 2 כיצרן הרכב על פי המנגנון המקובל בהודעות ריקול.

ו. המשיבות התחייבו בהסדר הפשרה, כי בחלוף שישה חודשים שיחלו להימנות מהמועד בו ההודעה בהתאם לסעיף 50(ב)3 לחוק רישוי שירותים נשלחה, הן יעדכנו את בית המשפט בקשר להתקדמות יישום הריקול ("ההודעה בדבר התקדמות יישום הריקול").

ח. עוד התחייבו המשיבות בתוך 30 ימים מהשלמת הריקול, להגיש הודעה מתאימה לבית המשפט (להלן: "ההודעה בדבר השלמת ההסדר").

13. מעשה בית דין וויתור על תביעות וטענות

בסעיף 6 להסדר הפשרה צויין כך:

"6.1 בכפוף לפסק הדין ולביצוע הסדר הפשרה, כל התובעים המיוצגים ו/או אחרים מטעמם (לרבות קונים עתידיים של רכבי ההסדר) מוותרים באופן מלא, סופי ומוחלט, כלפי וולו ומאיר ואחרים מטעמם, על כל טענה ו/או דרישה ו/או זכות ו/או עילה הנובעת מטענות לפגמים במוצר המוחלף המותקן באיזה מבין רכבי ההסדר ו/או כרוכה ו/או שעניינה בפגמים כאמור-בין שידועים להם ובין שאינם ידועים להם במועד שבו הוגשה בקשת האישור ובמועד פסק הדין.

6.2 למען הסר כל ספק, הסדר הפשרה, בכפוף לפסק הדין, מהווה מעשה בית דין כלפי התובעים המיוצגים בקשר עם כל עילות התביעה והסעדים המפורטים בבקשת האישור ו/או הנובעים מהטענה לפגמים ולנזק כביכול ברכבי ההסדר";

14. המלצה בדבר גמול, שכ"ט ובקשה לפטור מתשלום חלקה השני של האגרה

על פי המלצת הצדדים, הגמול למבקש שתשלם המשיבה 2 יועמד על סך של 30,000 ₪. כמו כן הוסכם כי המשיבה 2 תשיב למבקש את המחצית הראשונה של אגרת פתיחת ההליך. כן תשלם המשיבה 2 לב"כ המבקש שכר טרחה בסך של 2,000,000 ₪ בתוספת מע"מ כדין. סכומים אלה הם בנוסף לפיצוי הניתן לחברי הקבוצה.

הגמול למבקש ושכר הטרחה לבא כוחו ישולמו באופן הבא:

- הגמול ו-75% משכר הטרחה ישולמו למבקש ולבא כוחו, תוך 45 ימים מהמועד הקובע.
- יתרת שכר הטרחה (25%) תשולם לבא כוח המבקש, לא יאוחר מחלוף 30 ימים ממועד ההודעה בדבר השלמת ההסדר ובכפוף לאישור בית המשפט לביצוע התשלום האמור.

הצדדים הבהירו במסגרת הסדר הפשרה כי התשלומים האמורים יוכלו להתבצע על ידי המשיבה 2 ישירות או , אם היא תבחר בכך, באמצעות המשיבה 1, אך בשום מקרה לא תחול על המשיבה 1 חובת תשלום עצמאית על פי הסדר הפשרה.

כן הובהר כי הגמול למבקש ושכר הטרחה לבא כוחו הם מעבר להתחייבויות המשיבות במסגרת הסדר הפשרה, ואינם ניתנים על חשבון הקבוצה.

עוד ביקשו הצדדים, בסעיף 9.1 להסדר הפשרה, ליתן **פטור מתשלום חלקה השני של אגרת בית המשפט**, וכי ככל שייקבע כי אין לפטור מחלקה השני של האגרה, המשיבה 2 היא שתישא בחלקה השני של אגרת בית המשפט.

15. בקשה לפטור ממינוי בודק

הצדדים ביקשו לפטור אותם ממינוי בודק לפי [סעיף 19\(ב\)\(1\)](#) לחוק.

16. עמדת היועמ"ש והתשובות לעמדתו

א. היועמ"ש הגיש כאמור הודעה ביחס לבקשה לאישור הסדר הפשרה.

בהודעתו האמורה התייחס היועמ"ש לעניין גובה הפיצוי ומעשה בית דין. היועמ"ש ציין כי לעמדתו יש להתחשב בכך שייתכן שחלק מחברי הקבוצה יסורבו או שלא יפנו לאור העובדה שיתקנו בעצמם והתיקון נעשה במוסך שאינו מורשה, ועל פי הסדר הפשרה המתוקן המוצע לא יהיו זכאים להחזר. למעשה אין התייחסות בהסדר הפשרה המתוקן למי שתיקן את הרכב באופן עצמאי, משכך אין מקום להחיל מעשה בית דין על מי שתיקן את הרכב באופן עצמאי או על מי שפנייתו נדחתה, ולא לאפשר הגשת תביעה פרטנית של אותו אדם כנגד המשיבות. בענייננו יצאו הודעות על תקלת בטיחות סדרתית ("ריקולי") מטעם משרד התחבורה לתיקון רכבי וולו בהקשר של מנגנון נעילת דלתות ולכן ייתכן בהחלט שיש אנשים שניזוקו ותיקנו את רכבם באופן עצמאי במוסך שאינו מורשה. במובן זה הסדר הפשרה המתוקן המוצע מרע את מצבם שכן כעת הם לא יוכלו להגיש תביעה אישית להחזר.

לעניין שכר הטרחה טען היועמ"ש, כי בהסדר הפשרה לא מצויה הערכה של שווי ההטבה לכל רכב הנכלל בהסדר. בנוסף, ממילא בשלב זה של אישור ההסדר עוד לא ברור כמה חברי קבוצה יבקשו לתקן את רכבם או לקבל החזר על התיקון שנערך ללא קשר להסדר. כלומר, בהתאם להצעת הצדדים גם אם לא יפנה אפילו חבר קבוצה אחד בבקשה להחזר או תיקון הפגם, עדיין יקבל ב"כ הקבוצה שכ"ט בשווי של 2,000,000 ₪. הצדדים לא הסבירו בהסדר הפשרה המתוקן מה ההצדקה לכך. בהתאם לפסיקה, שכר הטרחה והגמול המיוחד שיפסקו לתובע הייצוגי ולבא כוחו ייגזרו מהתועלת בפועל אשר אלה הביאו לקבוצה ([ע"א 2046/10 עזבון המנוח שמש נ' רייכרט](#) (23.5.12) (להלן: "רייכרט")). מכיוון שכאמור, קיימת אי וודאות בנוגע למימוש הפיצוי על ידי חברה הקבוצה, מוצע כי במקרה שלפנינו סכום שכר הטרחה יקבע כנגזרת של מימוש הפיצוי בפועל על ידי חברי הקבוצה, בהתאם לאמור בהלכת רייכרט. אחרת יוצא כי התועלת לקבוצה, מנותקת משכר הטרחה באופן שאינו תואם את הרציונלים של [חוק תובענות ייצוגיות](#) המבוססים על קשירת קשר בין התועלת לחברי הקבוצה לבין התגמול למייצגים. באמצעות קשירת קשר מהותי

בין הפיצוי לקבוצה לבין התשלום לבא כוח המבקש, יתומרץ האחרון לפקח על מימוש הסדר הפשרה המתוקן בפועל.

כמו כן טען היועמ"ש, כי מכיוון שיצאו הודעות ריקול מטעם משרד התחבורה לתיקון רכבי וולו בהקשר של מנגנון נעילת דלתות, לאחר מועד הגשת התובענה הייצוגית, ייתכן שחלק מהרכבים יתוקנו או כבר תוקנו לאור הודעות הריקול וזאת ללא קשר לבקשה לאישור התובענה כייצוגית. המשמעות המעשית של כך היא שייתכן שהקבוצה אשר תבקש לתקן את רכבה או לקבל החזר על התיקון תיקטן. עוד צוין כי אין למשרד התחבורה אפשרות לדעת האם הודעות הריקול שיצאו, נוגעות בדיוק לפגם המפורט בבקשה לאישור או מה התיקון שבוצע בכלי הרכב במסגרת הריקול. עם זאת, ברי כי יש לברר סוגיה זו טרם אישור הסכומים המבוקשים כשכר טרחה, שכן יש בעניין זה כדי להשליך באופן ישיר על התועלת לקבוצה וכפועל יוצא מכך על גובה שכר הטרחה הראוי בנסיבות העניין. לפיכך, הציע היועמ"ש שגם בענייניו שכר הטרחה ייקבע באחוזים מתאימים מהמימוש בפועל של ההסדר על ידי חברי הקבוצה, בהתאם להלכת רייכרט. עם זאת, היועמ"ש אינו מתנגד בנסיבות המקרה כי מחצית משכר הטרחה המוצע על ידי הצדדים תשולם במועד הקבוע בהסדר, אך זאת על חשבון שכר הטרחה הכולל שייקבע בהמשך בהתאם למימוש ההסדר בפועל, כאמור. יתרת שכר הטרחה (ככל שתהיה יתרה), לאחר קביעת האחוזים מהמימוש בפועל (של ההסדר) תשולם לאחר דיווח שיגישו הצדדים בנוגע להשלמת ביצוע הסדר הפשרה. לבסוף התייחס היועמ"ש גם לעניין הפטור מתשלום חלקה השני של האגרה, וצוין כי לעמדתו יש לדחות את בקשת הצדדים בסעיף 9.1 להסדר הפשרה המתוקן לפטור את המשיבות מתשלום חלקה השני של האגרה, מאחר שבענייניו הצדדים לא ציינו מהם הטעמים המיוחדים, כאמור [בתקנה 7א\(א\)\(3\) לתקנות בתי המשפט \(אגרות\)](#), תשס"ז-2007 (להלן: "תקנות האגרה").

ב. המבקש והמשיבה 2 הגישו תשובה משותפת לעמדת היועמ"ש.

בכל הנוגע לעמדת היועמ"ש הנוגעת לעניין מעשה בית דין ומתן הפיצוי נטען כי יש לדחות ההערות בהקשר זה. ראשית, עיון בעמדת היועמ"ש מלמד כי הערה זו מבוססת על הטענה כי לכאורה בענייניו יצאו הודעות על תקלת בטיחות סדרתית ("ריקולי") מטעם משרד התחבורה לתיקון רכבי וולו בהקשר של מנגנון נעילת דלת ולכן יתכן בהחלט שיש אנשים שניזוקו ותיקנו את רכבם באופן עצמי במוסך שאינו מורשה. ואולם, למיטב ידעתם ובדיקתם של הצדדים (לרבות באתר משרד התחבורה והבטיחות בדרכים) (מאגר קריאה חוזרת בטיחותית RECALL באתר משרד התחבורה), עובדה נטענת זו אינה נכונה ולא יצאו הודעות על תקלת בטיחות סדרתית מטעם משרד התחבורה ביחס לרכבי וולו בהקשר של מנגנון נעילת דלתות נשוא בקשת האישור. לפיכך, נראה שהערה זו מבוססת על טעות ודי בכך כדי לדחותה. עוד ציינו כי גם אם היה ממש בטענות כאילו יצאה הודעת ריקול, הרי שלא ברור ההיקף המבוצע בסעיף 1 לעמדת היועמ"ש, ולכן ייתכן שבהחלט יש אנשים שניזוקו ותיקנו את רכבם באופן עצמאי במוסך שאינו מורשה, מאחר ובהתאם [לסעיף 50](#) לחוק רישוי שירותים, על היבואן (המשיבה 1 בענייניו) מוטלת חובה לטפל במוסכי השירות שלו בתקלת בטיחות סדרתית. דהיינו, אף אם היה ריקול כלשהו, הרלוונטי לענייניו, התוצאה המתבקשת היא שבעקבות הריקול יפנו בעלי הרכבים למוסך המורשה לטיפול בתקלה, ולא יפנו לתקן את רכבם באופן עצמאי במוסך לא מורשה, כפי שטען היועמ"ש. שנית, בניגוד להערה שהועלתה בעמדת היועמ"ש, לא ניתן להטיל ספק בכך שישנה התייחסות בסעיף 4.3 להסדר הפשרה לבעלים של רכב הסדר, שברכב ההסדר שלו הוחלף המוצר המוחלף, עובר לאישור

הסדר הפשרה, אף הוסכם לגביהם שיהיו זכאים לקבל החזר כספי בהתאם למפורט בהסכם, וזאת למשך שישה חודשים מיום פרסום הודעת הריקול, כאמור בהסדר הפשרה. לא בכדי קבעו הצדדים בהסדר הפשרה, כי רק רכבים שטופלו במרכזי השירות של המשיבה 1 זכאים להחזר כספי, שכן לא ניתן להלום מצב בו כל מאן דהוא יטען כי ביצע תיקון במוסך עלום וידרוש לקבל פיצוי בגין כך מבלי שיש למשיבות דרך כלשהי לבצע בקרה על כך שהתיקון בוצע בשל הפגם המתואר בבקשת האישור ולא מסיבות אחרות ואף אין להן כל דרך לוודא כי הוראות האחזקה הרלוונטיות בוצעו כסדרן.

עוד נטען, כי עמדת היועמ"ש כי אין לקבל את הסדר הפשרה משום שהוא עשוי לכאורה ליצור מעשה בית דין כלפי חברי קבוצה כלשהם, תמוהה. זאת משום שהוראות הדין קובעות בפשטות כי כל חבר קבוצה שאינו מעוניין שהסדר הפשרה יחול עליו, רשאי להגיש הודעת פרישה ולתבוע את נזקו האישי. בענייננו, אף לא חבר קבוצה אחד הגיש הודעת פרישה כאמור, ולא בכדי.

בכל הנוגע לעמדת היועמ"ש לעניין שכר הטרחה, הפנו הצדדים לסעיף 43.1 לבקשה לאישור הסדר הפשרה שם מפורט כי שווי ההטבה לקבוצה הניתנת במסגרת הריקול עומד לכל הפחות על עשרות רבות של מיליוני שקלים חדשים וזאת בהינתן: (1) שההסדר נוגע לכמות מוערכת של כ-2,770 רכבים; (2) בכל רכב יוחלפו ארבעה מנגנוני נעילת דלת (כמות מוערכת של כ-11,080 מנגנוני נעילת דלת); (3) כל מנגנון נעילת דלת עולה אלפי שקלים (וזאת מבלי להביא בחשבון את שעות העבודה הכרוכות בהחלפת המנגנונים. כמו בן בניגוד לעמדת היועמ"ש, בסעיף 43 לבקשה לאישור הסדר הפשרה הצדדים מנו בפירוט את הטעמים המצדיקים את הסכום המוצע לגמול למבקש ולשכר טרחה לבאי כוחו. על נימוקים אלה, בין היתר נמנים שווי ההטבה כמפורט לעיל, נכונותם של המבקש ובאי כוחו להביא לסיום המחלוקת באופן יעיל ומהיר, הטרחה הרבה שהשקיעו המבקש ובאי כוחו למען התובעים הייצוגיים וזאת בשים לב לכך שהסכומים המוסכמים נמוכים משמעותית מהקבוע בפסיקה. בנוסף, ההערה שקיימת אי וודאות בנוגע למימוש הפיצוי על ידי חברי הקבוצה משוללת יסוד לאור העובדה שמדובר בקריאה חוזרת בטיחותית בהתאם [לסעיף 50](#) לחוק רישוי שירותים, שמשמעותה כי כלל רכבי ההסדר מחויבים בביצוע התיקון שאם לא כן חסומה בפניהם האפשרות לבצע חידוש רישיון בהתאם [לסעיף 306א\(ב\) לתקנות התעבורה](#), תשכ"א-1961 (להלן: "תקנות התעבורה"). כלומר, למעט רכבים שאינם בשימוש, כלל רכבי ההסדר צפויים לבצע את החלפה, כאשר מתכונת הסדר הפשרה מבטיחה החלפה של מנגנון נעילת הדלת לכל חברי הקבוצה, ללא עלות, במרכזי השירות המורשים של המשיבה 1. ההמלצה ביחס לסכום המוצע כגמול למבקש ושכר טרחה לבאי כוחו גובשה בהתאם לפסקי דין שאושרו בתחום התובענות הייצוגיות ועומדת באמות המידה שנקבעו בעניין רייכרט. בנוסף, הסכומים המוצעים אינם מנותקים מהפיצוי בפועל של הקבוצה, ההפך הוא הנכון. המלצת הצדדים בדומה למוצע בעמדת היועמ"ש, היא לחלק את גובה שכר הטרחה, כך ש-75% ישולמו לבאי כוח המבקש תוך 45 יום מהמועד הקובע ויתרת שכר הטרחה (25%) תשולם תוך 30 יום ממועד ההודעה בדבר השלמת הסדר הפשרה. הציפייה היא שבכל רכבי ההסדר תבוצע החלפה.

לבסוף, התייחסו המבקש והמשיבה 2 לטענות היועמ"ש בנוגע לפטור מחלקה השני של האגרה. נטען ראשית כי כפי שעולה מסעיף ז' לבקשה לאישור הסדר הפשרה, הצדדים נימקו את בקשתם ליתן פטור מתשלום חלקה השני של האגרה בין היתר לאור העובדה שהגיעו לכלל פשרה בשלב מקדמי של ההליך, אחר קיום קדם משפט אחד ועוד בטרם התקיים דיון הוכחות. שנית, נראה כי טענה זו מועלית תדיר על ידי המדינה ברבים מהסדרי הפשרה המוצעים באופן אוטומטי מבלי

שהיא בוחנת את הטענה כי הסכמות הצדדים חסכו הוצאות מיותרות, זמן שיפוטי יקר והובילו לתוצאה המיטבית לפיה תבוצע ההחלפה בכל רכבי ההסדר, וזאת ללא צורך בהוכחת הליקוי וללא תשלום בגין ההחלפה כאמור. אימוץ עמדת היועמ"ש יש בו כדי לתמרץ צדדים לפעול בניגוד להסכמות, דבר שאף יכול לפגוע בעיקר בחברי הקבוצה המיוצגים. בתי המשפט לא פעם מכריעים ליתן פטור מתשלום חלקה השני של האגרה, וביתר שאת כשמדובר בהליכי פשרה במסגרת תובענה ייצוגית, במטרה לתמרץ סיום הליכים באופן זה. לחלופין ביקשו הצדדים פטור של 50% מחלקה השני של האגרה.

ג. היועמ"ש הגיש תגובה לתשובת המבקש והמשיבה 2 לעמדתו, במסגרתה טען לעניין הודעת הריקול כי בעקבות תשובת הצדדים נעשה בירור נוסף בעניין טבלת הליקויים עליה התבסס בהערותיו ואכן נפלה טעות שארעה בשגגה ולפיה טבלת הליקויים כאמור לא התייחסה לרכבי וולו הרלוונטיים לנשוא ההליך דנן. בהתאם לכך, לא יצאו הודעות ריקול מטעם משרד התחבורה לתיקון רכבי וולו בהקשר של מנגנון נעילת דלתות לאחר מועד הגשת התובענה הייצוגית. היועמ"ש טען כי אמנם נפלה טעות בכל הנוגע לרכבים שביחס אליהם בוצע הריקול, עם זאת, אין זה משנה לדידו מההערה לפיה אין מקום להחיל מעשה בית דין על מי שתיקנו את רכבם באופן עצמאי במוסד שאינו מורשה. הסדר הפשרה עניינו בטענה כי ברכבי וולו קיימת תקלה המצדיקה תיקון. ככל שזו הטענה שעליה מתפשרים וככל שהתובע הייצוגי עדיין עומד על טענתו כי ברכבים אלו קיימת תקלה, סביר בהחלט שיש רכבים שתיקנו את התקלה באופן עצמאי במוסד שאינו מורשה. בנסיבות אלה לא ברורה ההצדקה להחיל עליהם מעשה בית דין שימנע מהם הגשת תביעה פרטנית, על אף שהסדר הפשרה לא חל עליהם והם לא מקבלים שום פיצוי. המשיבות לא נתבקשו על ידי היועמ"ש לפצות את חברי הקבוצה הללו אלא ההערה הייתה כי אין מקום להחיל מעשה בית דין ביחס למי מחברי הקבוצה שלא מקבלים פיצוי. ברי כי במסגרת התביעה הפרטנית הנטל יהיה על חבר הקבוצה להוכיח שהתיקון קשור לתקלה. אין לקבל את הטענה של הצדדים כי לא הוגשו הודעות פרישה מטעם חברי הקבוצה כראיה לכך שאין כל קושי להחיל על חברי הקבוצה מעשה בית דין. במרביתם המוחלט של הסדרי הפשרה לא מוגשות הודעות פרישה, שהרי מלכתחילה הם לא הגישו תובענה ייצוגית. בנוסף, הרבה פעמים חברי הקבוצה אף לא יודעים שמוגש הליך בשמם. לכן אין ללמוד מכך שאם לא הגישו הודעת פרישה ההסדר מקובל עליהם. בנסיבות העניין ביחס לחברי קבוצה אלו, התובענה הייצוגית מרעה את מצבם שכן היא מקצרת להם את תקופת ההתיישנות.

בכל הנוגע לעניין שכר הטרחה והגמול טען היועמ"ש כי הציע במסגרת הערותיו ששכר הטרחה ייקבע באחוזים המתאימים ממימוש בפועל של ההסדר על ידי חברי הקבוצה. בתשובה לכך השיבו הצדדים כי הציפייה היא שבכל רכבי ההסדר תבוצע ההחלפה. היועמ"ש אינו יוצא כנגד הנחה זו, אך סבור שיש להמתין עם פסיקת שכר הטרחה עד שיתברר מהו המימוש בפועל על ידי חברי הקבוצה. בעניין זה וככל שעמדת הצדדים היא שממילא כלל הרכבים צפויים לממש את ההטבה, אזי לא ברורה ההתנגדות לכך ששכר הטרחה יהיה תלוי במימוש בפועל.

לעניין הבקשה לפטור מתשלום חלקה השני של האגרה שב היועמ"ש וטען כי הוא מתנגד לכך. עצם ההגעה לפשרה אינה מצדיקה פטור מיתרת אגרה ויש להורות על דחיית בקשה זו.

ד. בהמשך לאמור, בישיבת יום 31.12.23, שבו הצדדים והיועמ"ש והבהירו את טענותיהם בעניינים שבמחלוקת.

הכרעה ואישור הסדר הפשרה

17. סעיף 19 לחוק קובע כך:

"(א) בית המשפט לא יאשר הסדר פשרה אלא אם כן מצא, כי ההסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בענינים של חברי הקבוצה, ואם הבקשה לאישור הסדר הפשרה הוגשה לפני שאושרה התובענה הייצוגית – גם כי התובענה שהוגשה עומדת, לכאורה, בתנאים לאישור תובענה ייצוגית הקבועים בסעיפים 3, 4 ו-8 (א) וכי סיום ההליך בהסדר פשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין.

...

(ג) החלטת בית המשפט אם לאשר הסדר פשרה או לדחותו תהיה מנומקת ותכלול, בין השאר, את כל אלה:

(א) הגדרת הקבוצה שעליה חל הסדר הפשרה;
 (ב) עילות התובענה, השאלות המהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה והסעדים הנתבעים כפי שפורטו בבקשה לאישור או כפי שהוגדרו בהחלטת בית המשפט לפי סעיף 14, לפי הענין;
 (ג) עיקרי הסדר הפשרה;

(2) בהחלטתו לפי פסקה (1) יתייחס בית המשפט, בין השאר, לשיקולים אלה:
 (א) הפער בין הסעד המוצע בהסדר הפשרה לבין הסעד שחברי הקבוצה היו עשויים לקבלו אילו היה בית המשפט מכריע בתובענה הייצוגית לטובת הקבוצה;

(ב) התנגדויות שהוגשו לפי סעיף 18(ד), וההכרעה בהן;

(ג) השלב שבו נמצא ההליך;

(ד) חוות דעת של הבודק שניתנה לפי סעיף קטן (ב) (5);

(ה) הסיכונים והסיכויים שבהמשך ניהול התובענה הייצוגית אל מול יתרונותיו וחסרונותיו של הסדר הפשרה;

(ו) העילות והסעדים שלגביהם מהווה ההחלטה לאשר את הסדר הפשרה מעשה בית דין כלפי חברי הקבוצה שעליהם חל ההסדר.

18. הקבוצה עליה חל הסדר הפשרה היא:

"כל מי שרכש/שכר/חכר/השתמש/נסע/החזיק בישראל, כלי רכב מתוצרת וולו, בו מותקן מנגנון נעילת דלתות, המאופיין בתקלות המפורטות בבקשה זו, ו/או מנגנון דומה אחר, לרבות אך לא רק: ולו S60/V60 מדגם 2017-2011; מאז תחילת שיווקו ו/או מכירתו של כלי הרכב בישראל ועד למתן פסק הדין בתובענה ייצוגית זו, לרבות כלי רכב אשר יובאו לישראל על ידי המשיבה 1, וע"י יבואנים מקבילים אחרים או שיובאו בייבוא אישי, או רכב שנרכש בשוק יד שנייה בישראל."

19. עילות התובענה נגד המשיבות: עילות התביעה כפי שפורטו בבקשת האישור הן עשיית עושר ולא במשפט לפי חוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979 (להלן: "חוק עשיית עושר ולא במשפט"); הטעיה והפרת חובת הגילוי לפי חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן"); הפרת חוזה והפרת חובת תום הלב לפי חוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973 (להלן: "חוק החוזים (חלק כללי)"); הפרת הוראות חוק המכר התשכ"ח-1968 (להלן: "חוק המכר"); הפרת חובה חקוקה ורשלנות לפי פקודת הנזיקין (נוסח חדש) (להלן: "פקודת הנזיקין") והפרת הוראות חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, תשע"ו – 2016.

20. **השאלות המשותפות לחברי הקבוצה:** השאלות המהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה הן, בין היתר, האם המשיבות הטעו את צרכניהן באשר לטיב מנגנון נעילת הדלת ולאיכותו?; האם המשיבות הפרו את חובות הגילוי באשר לתקלה במנגנון נעילת הדלת שברכביהן?; האם המשיבות הפרו את הסכמיהן עם הצרכנים, הפרו את הוראות [חוק המכר](#), הפרו את חוק הרישוי ותקנותיו, הפרו את צו הפיקוח, הפרו חובה חקוקה לאור התנהלותן מול צרכניהן?; האם כתוצאה מהתנהלותן של המשיבות נגרמו נזקים לחברי הקבוצה?; והאם המשיבות התעשרו שלא כדין על חשבון צרכניהן?.

21. **הסעדים שנתבעו כפי שפורט בבקשת האישור המתוקנת הם:** לקבוע כי קיים פגם בתכנון ו/או בייצור ו/או בתכנות של מנגנון נעילת דלת הרכב המותקן בדלתות רכבי חברי הקבוצה, כי כתוצאה מהפגם דלתות הרכב אינן נסגרות או ננעלות כראוי או בכלל והן עלולות להיפתח באופן פתאומי בעת נסיעה וכי מצב זה מסכן הן את נוסעי הרכב התקול והן את נוסעי הרכבים שבסביבה ועלול לגרום לתאונה קשה; להורות למשיבות לבצע קריאה חוזרת בטיחותית במסגרתה יוחלפו ברכבי חברי הקבוצה, מנגנוני נעילת הדלת הפגומים ו/או כל רכיב במנגנון, הקשור לפגם, כך שבכל הרכבים נשוא בקשת האישור, יהיה מותקן בכל דלתות הרכב, מנגנון נעילת דלת תקין ללא כל פגם או תקלה, וללא פוטנציאל לקרות התקלה וזאת על חשבון המשיבות, וללא כל עלות לחברי הקבוצה; להורות למשיבות לשפות את חברי הקבוצה בגין כל הנזקים הממוניים שנגרמו להם, כתוצאה מתיקון ו/או החלפת מנגנון נעילת הדלת או כל רכיב אחר ברכב, אשר מושפע מהתקלה, על חשבון, בדומה לשיפוי שהעניקה ולו לכל לקוחותיה בעלי הרכבים נשוא בקשת האישור בארה"ב.

22. **סיום ההליך בהסדר פשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין** לאחר עיון בהסדר הפשרה ובטענות הצדדים, אני סבור כי הסדר הפשרה עם המשיבות ראוי, הוגן וסביר בעניינם של חברי הקבוצה ועונה על דרישות סעיף [19 \(א\)](#) בחוק. ההסדר עונה על הסיכויים והסיכונים הטמונים בבקשת האישור, בהתחשב במשאבים ובזמן השיפוטי שהיו כרוכים בניהול התיק, חלף אישור הסדר הפשרה, עד להכרעה חלוטה. הסדר הפשרה כולל כאמור ריקול במסגרתו מוחלף ברכבי ההסדר המוצר המוחלף במוצר המחליף, ללא תשלום מבעל הרכב וללא צורך בהוכחת תקלה. במסגרת ההסדר, יפעלו ליידע את משרד התחבורה ובאמצעותו את הבעלים של רכבי ההסדר אודות הריקול. כמו כן, ההסדר מתייחס גם למי מחברי הקבוצה שברכב ההסדר שלו כבר הוחלף המוצר המוחלף עובר לאישור הסדר הפשרה וקובע כי הוא יהא זכאי בתקופת החזר להחזר כספי בגובה עלות ההחלפה ששילם, בכפוף להצגת קבלה על תשלום בגין החלפה שבוצעה לפני אישור הסדר הפשרה באחד ממרכזי השירות המורשים של המשיבה 1. כן קובע ההסדר את הדרך שבה יבוצע החזר הכספי באמצעות העברה בנקאית אל פרטי חשבון הבנק שמסר התובע המיוצג בתצהיר, בתוך 45 ימים מהמועד בו מסר את התצהיר, וככל שמסר אותו בתקופת החזר. בהסדר גם נקבע כי החזרת התצהיר החתום אל המשיבה 1 תבצע באמצעות כתובת הדוא"ל של המשיבה 1, כאשר ככל שתידחה דרישה להחזר כספי, תימסר תשובה מנומקת על אודות הדחייה ואילו ככל שתאושר הדרישה להחזר כספי, יינתן זיכוי ללקוח.

היועמ"ש כאמור, טען כי אין מקום להחיל מעשה בית דין על מי שתיקנו את רכבם באופן עצמאי במוסך שאינו מורשה.

לאחר ששמעתי את טענות הצדדים, אני סבור, כי מאחר שמדובר בריקול שיתבצע בהתאם להוראות חוק רישוי שירותים ויחולו עליו כל ההוראות וההסדרים החלים על תקלה בטיחותית סדרתית ברכב מיובא במסגרתו מוטלת החובה על המשיבה 1 כיבואן לטפל בתקלת הבטיחות הסדרתית במוסכי השירות שלה ללא תשלום, סביר כי בעלי הרכבים שבהסדר יפנו לתיקון התקלה במוסך מורשה. בהתחשב באמור וכן בהתחשב בכך שהמשיבה 2 הבהירה כי עד למועד הגשת בקשת האישור, לא ידוע לה ולו על רכב אחד מתוך הקבוצה הנטענת בבקשת האישור בו ארעה תקלה (ראו סעיף 5 לתצהיר שצורף לתשובת המשיבה 2 לבקשת האישור), כאשר ב"כ המשיבה 2 הבהירה בישיבת יום 31.12.23, כי עד למועד הגשת התשובה מטעם המשיבה 2, ביום 8.8.21, לא הייתה בישראל ולו בקשה אחת להחלפת מנגנון נעילת דלת במוסכים המורשים בשל טענות לפגם, אזי ניתן להניח כי גם לא קיימים בעלי רכבי הסדר רבים, אם בכלל, שפנו והחליפו מנגנון במוסך שאינו מוסך מורשה. בהקשר זה טען גם המבקש בבקשת האישור כי מבדיקה שערך מדובר בכ- 2,700 רכבים שהם רכבי ההסדר בישראל (סעיף 100 לבקשת האישור), כאשר אני מקבל את הטענה שסביר שאם מישהו תיקן באופן עצמאי את מנגנון נעילת הדלת קודם לריקול, סביר שהחליף מנגנון אחד בדלת ולא את כל ארבעת מנגנוני נעילת הדלת, שכן הסבירות לתקלה בכל הדלתות באותו רכב במקביל נמוכה מאד.

אחרי ששקלתי את כל האמור לעיל, אני סבור שדי בכך שהייתה אפשרות לאותם חברי קבוצה שנטען כי החליפו את מנגנון נעילת הדלת במוסכים שאינם מורשים, ככל שיש כאלו, להגיש הודעת פרישה בהתאם להוראות החוק, ובנסיבות ענייננו, אין מקום להחריגם ממעשה בית דין.

נוכח כל האמור לעיל, אני סבור, כי סיום ההליך בהסדר הפשרה המוצע הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת. הסדר הפשרה מעניק תועלת לחברי הקבוצה הזכאים לריקול והוא בעצם מעניק לחברי הקבוצה את הסעד העיקרי שנתבקש במסגרת התובענה. לפיכך, אני סבור שמדובר בסעד הולם, וניהול ההליך לא היה מביא בהכרח לתועלת גדולה יותר לקבוצה. בהתחשב בכל האמור לעיל וכן בהתחשב בכך שהסדר הפשרה הושג בשלב מקדמי טרם נשמעה בקשת האישור לגופה, בכך שיש בהסדר הפשרה להביא לחסכון בזמנו של בית המשפט והצדדים, ובהתחשב בסיכויי התביעה ובהסדר הכולל גם סעד מתאים, אזי אני סבור כי הסדר הפשרה עונה על הסיכויים והסיכונים הטמונים בבקשת האישור כאמור לעיל, וכן אני קובע כי בקשת האישור עומדת לכאורה בתנאים לאישור תובענה ייצוגית.

23. לבית המשפט לא הוגשו התנגדויות להסדר הפשרה או בקשות ליציאה מהקבוצה, פרט לעמדת היועמ"ש אליה התייחסתי לעיל.

אשר על כן ובהתאם לכל הנימוקים שלעיל, יש לאשר את הסדר הפשרה המוצע וליתן לו תוקף של פסק דין.

24. פטור ממינוי בודק

במקרה דנן, איני סבור כי יש צורך במינוי בודק לפי [סעיף 19\(ב\)\(1\)](#) לחוק. הבודק ממונה בכדי לסייע לבית המשפט לבחון את הסדר הפשרה, על מנת לשמור על האינטרסים של הקבוצה

ולהבטיח שההסדר ראוי וסביר וכי סיום ההליך בהסדר פשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת.
בענייננו, אני סבור שהסדר הפשרה מבטיח את התכליות האמורות.

25. גמול למבקש ושכר טרחת עורך הדין המייצג והבקשה לפטור מתשלום חלקה השני של האגרה

הצדדים כאמור המליצו כי המשיבה תשלם למבקש גמול בסך של 30,000 ₪, וכן שכ"ט לב"כ המבקש בסך של 2,000,000 ₪ בתוספת מע"מ כדין. כן הוסכם כי המשיבה תשיב למבקש את החלק הראשון של אגרת פתיחת ההליך.

עוד ביקשו הצדדים, בסעיף 9.1 להסדר הפשרה, לקבל **פטור מתשלום חלקה השני של אגרת בית המשפט**, וכי ככל שייקבע כי אין לפטור מחלקה השני של האגרה, המשיבה תישא בחלקה השני של אגרת בית המשפט.

בכל הנוגע לעניין שכר הטרחה הציע היועמ"ש, כאמור לעיל, כי שכר הטרחה ייקבע באחוזים מתאימים מהמימוש בפועל של ההסדר על ידי חברי הקבוצה, וייגזר מהתועלת בפועל. אכן, טענת היועמ"ש כי יש להתנות את קבלת שכר הטרחה במימוש ההסדר מקובלת עלי, אך יחד עם זאת, יש לשים לב למכלול הנתונים בענייננו. מדובר בכ-2,770 כלי רכב הכלולים בהסדר, כאשר בכל רכב יוחלפו ארבעה מנגנוני נעילת דלת (כמות מוערכת של כ-11,080 מנגנוני נעילת דלת), כאשר כל מנגנון נעילת דלת עולה כ-2,000 ₪ ליחידה בממוצע (ראו סעיף 102 לבקשת האישור כאשר המשיבות לא כפרו בטענה זו), וזאת מבלי להביא בחשבון את שעות העבודה הכרוכות בהחלפת המנגנונים. נראה כי עסקינן בעלות תיקון מנגנוני נעילת דלת בשווי של כ-10,000 ₪ לפני מע"מ לרכב (כאמור ב"כ המשיבה 2 לא חלק על כך בדבריו בדיון ביום 21.12.23), כאשר מדובר בכ-2,770 רכבים, אזי מדובר בעלות מוערכת של למעלה מ-27,000,000 ₪ לפני מע"מ. בהקשר זה יובהר כי מאחר שמדובר בריקול בטיחותי בהתאם [לסעיף 50](#) לחוק רישוי שירותים, קיימת חובת תיקון הפגם על מנת לחדש את רישיון הרכב בהתאם [לסעיף 306א\(ב\)](#) [לתקנות התעבורה](#), כך שהנחת המוצא, עליה גם לא חולק גם היועמ"ש, הינה כי כל בעלי הרכב יחליפו את המנגנונים על מנת לקבל רישיון רכב לשנה נוספת. מחד לפי טענת ב"כ המבקש, גם אם אחוז ביצוע התיקונים יעמוד על מעל 90% (מאחר ויתכן וקיימים רכבים שעברו תאונות ונהרסו או רכבים שנגרסו), עדיין נגיע לעלות תיקונים בעלות מוערכת של למעלה מ-20,000,000 ₪. מאידך, מדובר ברכבים משנת יצור 2011 ואילך שיתכן וחלקם ירד מהכביש.

בהתחשב בכל האמור לעיל, אני סבור כי שכר טרחה בסך של 2,000,000 ₪ בתוספת מע"מ עולה לכאורה בקנה אחד עם התועלת הצפויה בהתאם להסדר הפשרה לחברי הקבוצה, **כפוף** למימוש ביצוע התיקון על ידי חברי הקבוצה (לרבות קבלת פיצוי על תיקון שנעשה במוסך מורשה) בשיעור

של לפחות 75% מחברי הקבוצה. במקרה דנן, המבקש ובא כוחו פעלו על מנת לחסוך בזמן שיפוטי ועל מנת להביא להטבה משמעותית בדבר הסדר שמעניק תיקון או פיצוי בגין תיקון לחברי הקבוצה. ב"כ המבקש והמבקש נטלו על עצמם גם סיכון בהגשת התובענה ובניהולה, וכן השקיעו בה השקעה לא מועטה, לרבות ניהול המו"מ לקרות ההסדר. לפיכך, מצאתי את הסכומים המומלצים כגמול למבקש וכשכר טרחה לבא כוחו, סבירים והולמים את נסיבות ההליך כפוף למימוש בשיעור לעיל. היה ובמסגרת ההודעה על השלמת ההסדר, המימוש בסיום התהליך יהיה בשיעור נמוך יותר, יתרת שכר הטרחה בשלב השני תשולם בהתאם לחלק היחסי משיעור המימוש, כאשר מימוש בשיעור של 75% מחברי הקבוצה יביא לתשלום מלוא שכר הטרחה (100% משכר הטרחה המוסכם), ומימוש בשיעור נמוך יותר, יביא להפחתה באותו שיעור יחסי של גובה שכר הטרחה.

נוכח האמור ובשונה מבקשת הצדדים, אני מורה בהתחשב בסוגיית מימוש הפיצוי וביצוע החלפת המנגנונים כאמור לעיל, כי הגמול ושכר הטרחה ישולמו כדלקמן:

- א. הגמול ו-50% משכר הטרחה ישולמו למבקש ולבא כוחו, תוך 45 ימים מהמועד הקובע.
- ב. יתרת שכר הטרחה (50%) תשולם לבא כוח המבקש, לא יאוחר מחלוף 30 ימים ממועד ההודעה בדבר השלמת ההסדר ובכפוף גם להגשת תצהיר מטעם המשיבות לגבי היקף המימוש בתום שנה ממועד כניסת ההסדר לתוקף כאמור לעיל, כאשר גובה התשלום הכולל כפוף לשיעור מימוש ההסדר על ידי חברי הקבוצה כאמור לעיל.
- שכר הטרחה כאמור לעיל, ישולם בכפוף להמצאה של אישור על ניהול ספרים ואישור על פטור מניכוי מס במקור ורכיב המע"מ בכפוף להמצאת חשבונית כדין.
- עוד יובהר, כי התשלומים האמורים יתבצעו על ידי המשיבה 2 ישירות או אם היא תבחר בכך, באמצעות המשיבה 1, אך חובת התשלום היא על המשיבה 2.

בכל הנוגע **להשבת עלות האגרה עבור החלק הראשון**, בהתאם להסכמת הצדדים, אני מורה, כי המשיבה 2 תשיב למבקש את החלק הראשון של אגרת פתיחת ההליך. במסגרת בקשתם לאישור הסדר הפשרה, **ביקשו הצדדים כאמור פטור מתשלום חלקה השני של האגרה** וזאת מאחר שהגיעו לכלל פשרה בשלב מקדמי של ההליך, אחרי קיום דיון של קדם משפט אחד ועוד בטרם התקיים דיון הוכחות. היועמ"ש סבר כי אין מקום למתן פטור כמבוקש בנסיבות.

בענייננו, לאחר ששקלתי את הטיעונים שהעלו המשיבות, לא מצאתי כי הם עולים כדי טעמים מיוחדים המצדיקים בענייננו מתן פטור מתשלום חלקה השני של האגרה. הצדדים אכן חסכו מזמנו של בית המשפט והגיעו להסדר הפשרה אך בנסיבות מקרה זה אין בכך די לטעמי על מנת לפטור את המשיבה 2 מתשלום חלקה השני של האגרה.

סוף דבר

26. אני מאשר את הסדר הפשרה ונותן לו תוקף של פסק דין.

27. אני מאשר גמול למבקש ושכר טרחה לבא כוחו כאמור בסעיף 25 לעיל.

28. אני מורה על פרסום ההודעה השנייה לפי [סעיף 25\(א\)\(4\)](#) לחוק באופן שנוסח ההודעה שצורף להודעה על הגשת הסכם הפשרה המתוקן יתוקן כך שהגדרת הקבוצה תתוקן בהתאם לאמור בפסק דיני זה, יוספו הגדרות המוצר המחליף והמוצר המוחלף, וכן שיפורטו בהודעה גם: השאלות המשותפות לחברי הקבוצה (כאמור בסעיף 20 לפסק הדין) וכן עילות התובענה (כאמור בסעיף 19 לפסק הדין) וכן שהסדר הפשרה המלא ופסק הדין עומדים לעיון באתרי האינטרנט של המשיבה 2 ושל המשיבה 1 תוך הפניה מתאימה אליו מדף הבית שלהן וזאת עד ליישומו המלא של ההסדר. הצדדים יגישו לאישורי תוך 10 ימים נוסח מתוקן של ההודעה, לאישור. לאחר מתן האישור לנוסח ההודעה, היא תפורסם בשני עיתונים (עיתון רב תפוצה ועיתון כלכלי כמו הארץ או גלובס) באותיות שגודלן לא יפחת מ – 3 מ"מ. בנוסף תפורסם ההודעה (יחד עם ההסדר המלא ופסק הדין) באתרי האינטרנט של המשיבות עד ליישומו המלא של ההסדר (עם לינק מעמוד הבית). המשיבה 2 תישא בעלות הפרסום.

29. המזכירות תעביר עותק מפסק הדין למנהל בתי המשפט לשם רישומו בפנקס התובענות הייצוגיות.

תז"פ ומל"ה ליום 15.1.24.

ניתן היום, כ"ו טבת תשפ"ד, 07
ינואר 2024, בהעדר הצדדים.

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, תיקיה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

אבי פורג 54678313-/
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה